

Krisla

Be jokio atidėjimo.
Kvailys ar gudruoliai?
Gal karsime šnipus.
Apie Litvinovą.
"Ūkininko" nesamone.
Geriausio metal.
Rašo A. BIMBA

**Darbo Žmonių
Dienraštis**
Kaina \$7.00 Metams
Queens Apskritis \$8.00
Užsieniuose \$9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ - LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 9-1827-1828

No. 5

★★★

Richmond Hill 19, N. Y., Antradi., Sausio (Jan.) 8, 1952

★★★

Metai 42-rieji, Dienraščio 34-tieji.

Žodis į visus mūsų pažangiųjų organizacijų narius. Pradėkime šiuos metus išmintingai ir gaudimais. Pirmiausia mūsų visų pareiga tuojau pasimokėti narines duokles.

Neatidėliokime, nevilkinkime. Ypatingai svarbu tai įsitemyti Lietuvos Literatūros Draugijos nariams.

Čia duoklė yra metinė, tik du doleriai. Pasimokėjimas pradžioje metų patalio visus organizacijos reikalus.

Sirdingai prašau ir raginu visus Draugijos narius tuomi susirūpinti.

★

Anglai susilaukė dar vieno "didvyrio." Juoni yra kapitonas Carlsen. Turi gražaus darbo spauda ir radijas, jį varbindami ir į padanges keldami.

Jis vienas pasiliko laive, kai laivas pasvyro ir norėjo nukęsti. Per šešias dienas ir naktis saugojo laivą ir gėdino pasaulį, kad jis važiuos jūrų dugnan sykiu su savo laivu.

★

Man neatrodo, kad šis kapitonas būtų buvęs toks kvailys, jog būtų su laivu nuskenęs. Jis pažįsta savo laivą ir žinojo, kad jis greitai nenuskęs. Jis žinojo, kad laiku pribus pagalba — išgelbės ne tik jį, bet ir laivą. Taip ir atsitiko.

★

The Daily Compass kolumnistas Jennings Perry diskusuoja pasiūlymą karti pagautus šnipus. Tokį pasiūlymą Kongresui yra padaręs Ne-amerikinės Veiklos Komitetas.

Šis komitetas yra atsižymėjęs durnais pasiūlymais. O jo šis pasiūlymas yra vienas iš durniausių.

Tokia, maždaug, yra nuomonė kolumnisto Perry. Jeigu mes pradėsime karti kitų kraštų šnipus, tai ir jie kars mūsų šnipus. O mes ju, jo supratimu, turime prisėję daugybę visur. Už tą šimtą milijonų dolerių mes jų priveisime dar daugiau.

Už kitų kraštų vieną kartą šnipą mes neteksim gal trijų ar penkių. Prastas biznesas...

★

Komercinė spauda nerašo, kad "Stalinas likvidavo Litvinovą." Pripažįsta, kad tas garsus tarybinis diplomatas ir bolševikas pats numirė. Tai progresas.

★

1945—1946 metų žiemą Litvinovą mačiau labai iš arti. Tuojau buvo galima supti, kad jo sveikata randa si prastoje padėtyje. Matėsi, kad šis veteranas kovotojas jau nebetinkamas nuolatiniam, įtemptam darbiui.

Mirė sulaukęs gražaus amžiaus, 75 metų. Gyveno audringai, veikė gerai, kovojė pasiaukojusiai, mirė nesuskaitomų milijonų mylimas, palaidotas iškilmingai. Štai gražus pavyzdys naudingo gyvenimo.

★

Savo kanadiškėn "Nepriklausomon Lietuvon" Kardešis įdėjo "Lietuvos ūkininko žodį." Rašo koks ten A. Lukas. Jis rašo, kad kai jis su visais kitais hitlerininkais sugrįš į Vilniaus Lietuvon, tai joje neberas nė akmenio ant akmens.

Prašau: "Kiekvienam iš mūsų yra daugiau negu aišku, kad būsimos Nepriklausomos Lietuvos ūkininkui reikės pradėti viską iš naujo."

Churchillas pranašauja, kad šiemet dar nebus karo tarp Vakarų ir Sovietų Sąjungos

Francijos ministras išūri, kad greit įvyks paliaubos Korėjoj

Washington. — Anglijos premjeras Winstonas Churchillas pradėjo glaudžius pasitarimus su prez. Trumanu. Jų pokalbiuose dalyvauja ir Anthony Eden, Anglijos užsienio reikalų ministras, įvairūs anglių specialistai, taip pat atkštieji Amerikos valdininkai.

Kai tik Churchillas atvyko New Yorkan pereitą šeštadienį, tuojau pareiškė, jog 1952 metais dar nebus karo tarp Sovietų Sąjungos ir "vakarų" — Amerikos, Anglijos ir jų talkininkų.

Tikrasis Churchillio atsilankymo tikslas yra prašyti

ti daugiau tolerinės paramos Anglijai — gelbėti ją iš krizės.

Per paskutinius 6 mėnesius Anglijos iždas prarado dar bilijoną dolerių aukso ir amerikinių pinigų.

Šumano pareiškimas Paryžius. — Francijos užsienio reikalų ministras Šumanas pareiškė, "tur būt, greitai bus padarytos paliaubos Korėjoje."

Šumanas taipgi sakė, "aš esu tikras, jog šiuo tarpu negresia pasaulinis karas, ir aš nelaikau jo neišvengiamu."

Amerika iki 1955 m. vis urmu ginkluosis, sako mobilizuotojas

Washington. — Karinės mobilizacijos direktorius Charles E. Wilsonas raportavo apie spartėjančią ginklų gamybą. Įspėjo amerikiečius, kad jie turės iki 1955 metų kentėti šokių bei tokių nepreteklių dėl urminio ginklavinimosi.

New Yorko Daily Workerio korespondentas užklause, ar ilgai atsilauks Amerikos ūkis, jeigu bus eikvojama po 50 bilijonų dolerių ginklavinimui per metus?

Wilsonas atsakė, tai "sunkus klausimas," bet tikėjosi, kad jis bus išspręstas. Wilsonas pranešė, jog vien atominiams ginklams dabar išleidžiama pusantro bilijono dolerių per metus.

TRUMANAS DAR NESAKO, AR KANDIDATUOS

Washington. — Korespondentai klausinėjo prez. Trumaną, ar jis kandidatuos į prezidentus šiemetiniuose rinkimuose. Trumanas atsakė, jog apie tai praneš, kada laikas ateis.

Nauji. Zelandija. — Vienuolius pražudė 136 žmones Epi saloje.

Štai mano pranašystė: Lukas, Kardelis ir visa ta nemletoji pakalenija niekados nesulauks progos "Lietuvoje pradėti viską iš naujo." Netgi negaus progos nė iš seno viską bepradėti.

The N. Y. Times korespondentas Harrison E. Salisbury rašo iš Maskvos (sausio 3 d.): "1951 metai nedvejotinai buvo pasekmingiausi metai Tarybų Sąjungos istorijoje. Jie pasižymėjo aukštu proje ekspansijos lygiu, geru derliumi su pertekliumi maisto šiek tiek žemesnėmis kainomis ir geroku pagausėjimu vartojamųjų dirbinių ir pataravimų."

Eilinių darbininkų streikas prieš Swift-Armour skerdyklas

Chicago. — Sustreikavo tūkstančiai CIO unijinių darbininkų prieš didžiąsias Swift and Armour skerdyklas Chicagoj ir kituose miestuose. Tai savarankiškas eilinių darbininkų streikas, be unijos vadų leidimo.

Darbininkai protestuoja, kad Swift-Armour kompanija vis atsisako pakelti jiems algą tiek, kiek pra gyvenimas pabrango. Kompanija siūlė tik 6 centais per valandą pakelti jiems algą.

Darbo Federacijos Mėsos Pjaustytojų Unija jau priėmė valandinį 6 centų prieidą.

Ralph Helstein, pirmininkas CIO Skerdyklinių Darbininkų Unijos, kaltina Federacijos vadus, kad jie taip žemai nusileido. Federacinė unija, sutikdama su algos pakėlimu tik šiaisiais centais, kenkia ir CIO unijai daugiau išgauti iš kompanijos, sako Helsteinas.

GEN. EISENHOWERIS KANDIDATUOS

Paryžius. — Gen. Eisenhower pranešė, kad apsiima būti republikonų kandidatū į prezidentus.

Belaisviai džiaugiasi gražiu užlaikymu Šiaur. Korėjoj

Amerikiečiai belaisviai savo laiškuose rašo, kad Šiaurinė Korėja Liaudies Respublika gerai juos maitina, apręgia ir šiltai užlaiko. Ypač džiaugiasi kalėdomis, kurias jiems suteikė Korėjos liaudininkai.

Čia paduodame ištraukas iš keleto belaisvių laišku.

Korporalas Haroldas Brown rašo savo motinai, gyvenančiai New Yorke: "Kūčių dienoje mums bu-

Kas laimėjo dovanas Laisvės vajuje

Dienraščio Laisvės vaju už naujus skaitytojus ir prenumeratų atnaujinimą pasibaigė su 1951 m. pabaiga.

Sirdingiausiai tariame ačiū visiems vajininkams, vajininkėms ir skaitytojams už prenumeratas ir aukas! Prašome ir ateityje darbuotis. Dienraštis yra visų — visi ir privalome dirbti.

Dovanų buvo skiriama 16-ka daugiausiai pasidarbavusiems vajininkams. Jas gauna sekami:

Pirmą dovaną — \$50 — Philadelphia Vajininkai. Antrą dovaną — \$40 — Brooklyn Vajininkai. Trečią — \$35 — Hartford Vajininkai. Ketvirtą — \$30 — Elizabeth Vajininkai. Penktą — \$25 — M. Svinkūnienė, Waterbury, Conn. Šeštą — \$20 — D. G. Jusius, Worcester, Mass. Septintą — \$15 — Geo. Shimaitis, Brockton, Mass.

O deynias dovanas gauna po \$10 sekami vajininkai S. Penkauskas ir J. Blažionis, Lawrence-Lowell, Mass. LLD 136 kp., Harrison-Kearny, N. J. Jonas Balsys, Baltimore, Md. P. Anderson ir L. Bekis, Rochester, N. Y. So. Bostono Vajininkai. L. Prūseika, Chicago, Ill. P. Šlekaitis, Scranton, Pa. F. Klason ir P. Bechis, Great Neck, N. Y. Mexico Vajininkai. Kiek kuris vajininkas gavo punktų — bus paskelbta atskirai. Laisvės Administracija

JAU PER DAUG NESKANIAI PAKVIPO MINK KAILINIAI

Washington. — Jungtinėse Valstijose yra gana daug farmų, kurios auginą minkius (udras). Iš jų žvėrelių kailiukų siuvama brangiausi moterims kailiniai.

Tyrinėjančios Kongreso komisijos nesenai surado, kad taksu sukčiai papirkto tūlus valdininkus, fundydami jų pačioms mink kailiniais.

Kai kurie kreivi bizniai, norėdami gaut paskolų iš valdžios, apdovanojo mink kailiniais, aitrai nusišypso ir klausia:

— Ar jau ir tavo vyras gavo vietą valdžioje? Kas yra tie jūsu gerieji draugai?

Jankių lėktuvai vėl atakavę Mandžūriją

Peking, Kinija. — Kinijos radijas kaltino Amerikos laktinus, kad jie gruodžio 26 ir 31 d. vėl skraidė per Mandžūriją, apšaudė ir bombardavo gyvenvietes Antungo srityje ir bombomis sunaikino 14 namų Venčialuj mieste, sužeisdami 5 žmones.

Naujieji Amerikos tankai esą "netikę"

Washington. — Jungtinės Valstijos statydinasi naujus tankus po 25 tonus ir po 50 tonų. Bet ir naujųjų tankų bokštukai netinkami, sako armijos komandieriai. Tie bokštukai nesusiduoja pasukti į visas puses, kur reikia nutaikyti bokštukų ginklus.

Paliaubų derybose tęsiasi ginčai dėl lėktuvų stočių statymo ir belaisvių

Šiaurinė Korėja sako, lėktuvų aikštės --- naminis jos dalykas

Korėja, saus. 7. — Amerikonai vis reikalauja, kad būtų užginta Šiaurinei Korėjai statyti naujas karinių lėktuvų stovyklas ar panaujinti senąsias po to, kai bus pasirašyta paliaubų sutartis. Šiauriniai korėjiečiai atmeta reikalavimą; sako, stovyklų statymas yra naminis jų reikalas.

Derybose Panmundžome dėl paliaubų amerikoni vėl siūlė palaipsniui apsieikti belaisviais — iš pradžios sugrąžinti tiek šiaurinių korėjiečių ir kinų belaisvių, kiek Šiaurinė Korėja sugrąžins amerikonių ir jų

Vakarų laivakroviai streikuos už darbo teisę komunistams

San Francisco. — Prieplaukų kapitoni bei kariniai krantų sargai bandė pašalinti iš darbo tokius laivakrovius, kurie buvo įtariami kaip komunistai arba "priešvaldiški žmonės."

International Laivakrovių Unija vakariniame Amerikos pajūryje todėl nubalsavo streikuoti, jeigu bus pavarytas iš darbo bent vienas laivakrovius kaipo nužiūrimas komunistas ar "neistikimas" valdžiai asmuo.

Tos unijos pirmininkas yra garsusis Harry Bridges.

3 Italijos teisėjai įstojo į Taikos Partizanus

Roma. — Trys aukšti Italijos teisėjai prisidėjo prie Taikos Šalininkų Judėjimo. Jie yra G. diMuro, Alf. Occhiuto ir M. Petrozziello.

ORAS. — Giedra ir vis šalta.

Teigiama, kad praeis 6 iki 9 mėnesių, kol bus pastatyti tankai su "paklūšiais" bokštukais.

talkininkų; leisti belaisviams pasirinkti, ar jie nori grįžti ar ne, ir galų gale apsimainyti visais sutinkančiais grįžti belaisviais.

Šiauriniai korėjiečiai vėl atmetė tokį siūlymą. Reikalavo sykiu apsieikti visais kariniais belaisviais. Amerikonai kaltino Šiaurinę Korėją, kad ji įsigabena daugiau raketinių lėktuvų. Tie rusiški lėktuvai esą į dalis išnarinti, sukrasti dėžėse ir iš Mandžūrijos atvežami.

KARO VEIKSMAI

Amerikos lakūnai pranešė, kad oro kautynėse paliaj Mandžūrijos rubežiu nušovė 5 raketinius Šiaurinės Korėjos lėktuvus. Nieko nesako apie amerikinių lėktuvų nuostolius. Šiaurinės Korėjos liaudininkai teigia, kad nukirto 8 amerikonių lėktuvus.

Phila. Bulletin smerkia "Amerikos Balsą"

Philadelphia. — Čionaitis dienraštis Evening Bulletin rašo, kad Washington valdžios "Amerikos Balsas" pasakoja "vaikiškas pasakas, yak-yak niekus plepa." Tokiomis pasakomis per radiją stengiasi sukelti Sovietų ir jų kaimynų žmones prieš jų valdžias. Amerikos valstybės sekretorius Achesonas ir delegatas Jungt. Tautosose Jessupas bažijasi, būk nekursto tuos žmones nuversti savo valdžias, bet visi mato tokius kurstymus, kaip rašo Evening Bulletin kolumnistas Holmes Alexander.

Kardinolas Spellman garbina Čiangą

Formoza. — New Yorko kardinolas Spellmanas atleikė į svečius pas Čiang Kai-šeką, kinų tautininkų vadą. Vadino Čiangą "didžiu Kinijos vadovu," gyrė jį už kovą prieš komunistus ir pasakojė apie "labai didelius Čiang nuopelnus kinams."

Kardinolas Spellmanas taipgi per radiją kalbėjo kinams katalikams Formozos saloje ir Kinijos Liaudies Respublikoje.

Philadelphia, Pa.

Stanley Slezewicz, gyvenęs 808 N. Second St., Philadelphiajoje, mirė sausio 5-tą. Laidos trečiadienį, sausio 9-tą d., 10 val., Northwood kapinėse. Liko gimnaitis Viclitis, gyvenęs Chicagoje.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$7.00, Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75, Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Queens Co., per year \$8.00, Foreign countries, per year \$9.00
Queens Co., per six mos. \$4.00, Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.,
under the Act of March 3, 1879.

KOMITETAS ROSENBERGAMS GINTI

1951 METŲ balandžio mėnesį federaliniame teisme Niujorke buvo nusmerkti mirti Julius Rosenbergas ir jo žmona Ethel. Juodu buvo apkaltinti konspiracijoje "atlikimui espionažo." Suprantamiau: juodu buvo apkaltinti "teikime atominių paslapčių Tarybų Sąjungai," kai toji šalis išvien su mūsų kraštu kariavo prieš bendrąjį priešą.

Šiuo metu Julius ir Ethel Rosenbergai yra uždaryti mirties kameroje Sing Sing kalėjime. Jų byla yra apeliuota į aukštesnį teismą.

Tuojuo, kai Rosenbergai buvo nusmerkti mirti, spaudoje pasirodė nemaža straipsnių, skelbiančių, kad bausmė jiems buvo pritaikyta labai žiauri, nežmoniška, kad mekad Amerikos istorijoje nieko panašaus nėra buvę!

Ilgainiui buvo pasikništa ir visos bylos reikalą giliau,—tai atliko žurnalistas William Reuben,—iškelta aikštėn daug faktų ir faktelių, kurie aiškiai liudija, kad Rosenbergai buvo nusmerkti mirti vadovaujantis politiniams motyvams (Julius Rosenbergui primestas, nors neįrodytas, kaltinimas, kad jis kada tai priklausė komunistinei partijai), o ne kuo kitu.

Siomis dienomis išėjo iš spaudos faktų pilna brošiūra, pavadinta "To Secure Justice in the Rosenberg Case" (Užtikrinti teisėtumą Rosenbergų byloje). Kiekvienas, perskaitęs brošiūrą pateiktus faktus,—ištraukas iš Rosenbergų bylos rekordų,—tuojuo įsitikins, kad jie negavo teisėtumo teisme, kad jie buvo nusmerkti mirti ne tikrų įrodymų jų kaltumo, kad vyriausias prieš juodu lūdytojas buvo asmuo, pats dalyvavęs espionaže ir turėjęs kaz kokių asmeninių sąsaskaitų su Rosenbergais, bet tas asmuo, lūdių prieš Rosenbergus, tebuvo nusmerktas tik 15-kai metų kalėti. Beje, tasai asmuo yra Rosenbergų švogėris!

Si byla išjudino nemaža žmonių, intelektualų, visuomenininkų. To pasėka yra ta, kad neseniai įsikūrė Committee to Secure Justice in the Rosenberg Case (adresas: 246 Fifth Ave., New York, N. Y.).

Komitetas įeina 125 amerikiečiai, tarp kurių yra tokie žymūnai, kaip Robert Morris Lovett, buvęs Virgin salų gubernatorius; kun. John E. Evans, Katherine Dod, prof. Dr. John Marsalka, Dr. Edward K. Barsky, ir kiti.

Komitetas ryšis Rosenbergų bylą aukštesniuose teismuose paremti moraliai ir medžiaginiai ir jis prašo iš visų suinteresuotųjų, kad jie prisidėtų prie legalinių išlaidų padengimo su auka.

DEL TAIKOS TOLIMUOSE RYTUOSE

NEŽIŪRINT TO, kad Korėjoje mūsų paliaubų dar vis nėra, kad karas ten verda, Tolimuosiuose Rytuose dirbama už taiką.

Associated Press skelbia iš Maskvos žinią, kad Tarybų Sąjunga gali neužilgo pasiūlyti Japonijai sudaryti tarp jų dviejų kraštų taikos sutartį.

Jeigu taikos sutartis bus sudaryta su Tarybų Sąjunga, tai, be abejo, bus einama prie taikos sutarties sudarymo ir tarp Japonijos ir Kinijos Liaudies Respublikos.

Padarius taikos sutartis, bus pradėta rūpintis sudarymu prekybinių sutarčių. O tai vis reikš taikos reikalo tvirtinimą.

Associated Press rašo, jog Stalino sveikinimas Japonijos žmonėms naujųjų metų proga padarė į japonus gilaus įspūdžio. Druage šis sveikinimas atvertė naują lapą Tarybų Sąjungos-Japonijos istorijoje.

Nereikia manyti, kad japonų tauta yra atsidavusi Amerikai. Ne! Komerčinė spauda didžiai perdeda, iškraipo faktus, sakydama, būk mūsų kraštas Japonijoje turis didžiulės įtakos. Toji "itaka" gyvuoja tik tol, kol ten stovi mūsų okupacinės ginkluotos jėgos. Ištrauk jas iš ten ir japonai visai kitaip reaguos.

Japonija tik tuomet suklestės, kai ji pradės plačią prekybą su Azija,—visų pirmausia: Kinija ir Tarybų Sąjunga.

Japonija visuomet bus pavojuje, kol ten bus svetimo krašto okupacinės jėgos, kol jos naudos Japoniją baze naujam karui.

Taigi reikia manyti, kad ir ten, Tolimuosiuose Rytuose, taikos reikalas paims viršų prieš karinį reikalą. Jei tai bus pasiekta šiais metais, tuomet skaitysime juos, šiuos metus, labai laimingais.

Aišku, visų pirmaisiai reikia baigti karą Korėjoje!

PASITRAUKS?

SPAUDA teigia, jog justicijos departamento sekretorius J. Howard McGrath pasitrauks iš savo pareigų.

Jis tai darys, aišku, ne dėl to, kad norėtų, bet dėl to, kad, kaip pastarųjų laikų daviniai įrodė, jo departamente viešpatuoja korupcija, kyšystės.

McGrath pasižymėjo žiauriu puolimu ant darbininkų veikėjų,—piličių ir sveturgių nepiličių. Bet jis nie-

Kas Ką Rašo ir Sako

PAKĖLĖ KAINĄ

Clevelando Dirva praneša:

Visiems, kurie užsisakys ar atnaujins Dirvą šiemetams jau pasibaigus, metinė prenumerata bus skaitoma penki doleriai, arba po 10 numerių už kiekvieną dolerį. Atskiromis numerio kaina 1952 metais bus 10 centų.

Tautininkų laikraštis yra savaitraštis ir jo kaina \$5 metams, gi pavienio numerio — 10 c. Na, o mūsų dienraštis tekinuoja tik \$7 metams, o pavienio numerio—5 centai.

Matot, koks didelis skirtumas!

KILDIŠAI ĮSIKURIA

1945 metais iš Skandinavijos grįžo Bronius Kildišas,—jis buvo ten karo metu pasitraukęs. Jis grįžo į Joniškį, ten gyveno su šeima ir dirbo miškų pramonėje.

Dabar "Tėvynės Balsas" rašo:

Neseniai Kildišų šeima persikėlė į naują nuosavą namą. Dariaus — Girėno gatvėje ant dailaus, sakais kvepiančio namo kampo atsirado lentelė su gatvės pavadinimu ir Nr. 40. Ilgus metus Kildišai svajojo apie savo kaimelį. Buržuazijai gyvenimą iš naujo.

jai valdant Lietuvoje namo statyba buvo vien svajonė. Okupacijos metais Kildišai badmiriavo. 1944 m. vasarą hitlerininkai Joniškį surengė žmonių medžioklę, ir Bronius Kildišas spygliuotomis vielomis apraizgytame vagone rado brolių Petrą, Kazį Paspirgėlį, Jeronimą Ališauską, Joną Vaineikį, Juknį ir daugelį kitų joniškičių.

Dancigas, Danija, pietinė Norvegija. Kraštus, kurių Kildišas net sapnuose nesapnavo, matė savo akimis, keikdamas sunkią tremtinio dalį. Kirtimo miškus, taisė kelius, aerodromus, barakus. Baigėsi karas. Nacionalistai šnypstė:

—Nevaziuokite, likit svetur. Namuose jūsų vargas laukia!

Tačiau Kildišas neklausė karinių nusikaltėlių kalbų.

Naujo, nuosavo Kildišų namo įkurtuvėse, rašo laikraštis:

Ilgai Kildišo svečiai šventė šeimnininko įkurtuvės. Minėjo praeitį, kalbėjo apie dabartį, išlenkė ne vieną alaus asotį, sudainavo daug lietuviškų dainų. Miškų pramonės ūkio malkų sandėlio vedėjas Bronius Kildišas, batišvėnai Kazys Paspirgėlis ir Jeronimas Ališauskas, pensininkas Juknys, visi jie 1945 m. rudenį grįžo į gimtąjį Joniškį, pradėjo gyvenimą iš naujo.

Dienraščio Laisvės reikalai

Dienraštis Laisvė sekamai gavo aukų:

Liko nuo Richmond Hill stalo, pasitinkant 1952 metus	\$12.50
Aukos per J. Margaitis, Windsor, Conn.	16.00
J. Zizas, Brooklyn, N. Y.	10.00
Nellie Grigas, Rockford, Ill.	8.00
J. Daubaras, Athol, Mass.	7.00
LLD 28 Kp., Waterbury, Conn.	5.00
J. Steponaitis, Brooklyn, N. Y.	5.00
B. Zmitraitė, Johnson City, N. Y.	5.00
J. Akciūnas, New Britain, Conn.	5.00
A. Latvėnas, Windsor, Conn.	4.00
M. Budrikis, Brockton, Mass.	3.00
J. Petrūkaitis, Stoughton, Mass.	3.00
M. Johnson, Hartford, Conn.	3.00
M. Nixon, Hartford, Conn.	3.00
V. Staigaitis, Hartford, Conn.	3.00
R. Vaitkus, Broad Brook, Conn.	3.00
C. Banionis, Philadelphia, Pa.	3.00
J. Gedeminas, Triadelphia, W. Va.	3.00
M. Petkūnas, Great Neck, N. Y.	3.00
A. Globičius, Newark, N. J.	3.00
E. Kardelis, Easton, Pa.	3.00
F. Malkaitis, Easton, Pa.	3.00
J. Navuckas, Shenandoah, Pa.	3.00
J. Stagniūnas, Shenandoah, Pa.	3.00
A. Ziurnis, Brooklyn, N. Y.	3.00
V. Klaston, New York, N. Y.	3.00
P. Ziziūnas, Brooklyn, N. Y.	3.00
C. A., Portage, Pa.	3.00
U. Žilinskienė, Philadelphia, Pa.	3.00
A. Gudaitis, Linden, N. J.	3.00
J. Ella, Butte, Mont.	3.00
J. Kaspar, Baltimore, Md.	3.00
J. Bubliauskas, Detroit, Mich.	3.00
F. Jakubonis, Billerica, Mass.	3.00
L. Truikis, Scranton, Pa.	3.00
J. Snider, Eckman, W. Va.	3.00
V. Padgalskis, Rumford, Me.	3.00
J. Zoce, Mexico, Me.	3.00
J. Venckienė, Rumford, Me.	3.00
J. Glodianus, Rumford, Me.	3.00
J. K. Yenkelius, Waterbury, Conn.	3.00
K. Yankeliun, Waterbury, Conn.	3.00
Waterburietis	3.00
W. Samuolis, Woodbury, Conn.	3.00
A. Matulis, Jersey City, N. J.	3.00
M. Sabaliauskas, Jersey City, N. J.	3.00
P. Nalivaika, Elizabeth, N. J.	3.00
J. Deltuva, Baltimore, Md.	3.00

Po \$2 aukavo: Jud. Smuidin, Brockton, Mass.; D. Norvich, Montreal, Canada; Ch. Cerka, Woodhaven, N. Y.; Z. Juokubas, Philadelphia, Pa.

Po \$1 aukavo: A. Yuknevičius, Carlstown, Pa.; St. Butch, Brooklyn, N. Y.; A. Skairus, Elizabeth, N. J.; J. Pelekauskas, Montreal, Canada; V. Milašauskas, Rumford, Me., ir K. Paltanavičius, Lawrence, Mass.

Sirdingai ačiū už aukas! Prašome dienraštį remti aukomis ir ateityje. Laisvės Administracija

ko nedarė tiems, kurie, būdami jo departamento aukštais pareigūnais, eikvojo visuomenės turtą, globodami tuos, kurie nemokėjo valstybės išdan takų už pajamas.

Juo Mr. McGrath greičiau pasitrauks, tuo bus mūsų kraštui sveikiau!

Prof. V. Mykolaitis

Žemaitės liaudiškumas

(Pabaiga)

Tačiau be šitos formal-estotinės motyvų deridimo reikšmės, ne taip jau ir svarbu konstatuoti, kad mūsų rašytoja rado liaudies gyvenime greta įvairių blogybių taip pat ir šviesių bruožų. Nes tą juk gali rasti ir randa kiekvienas ir visur. Svarbiau ir žemaitė būdingiau yra tai, kad ji žemaitijos liaudyje rado tikrą lietuvių ir tikrą lietuvišką gyvenimą. Daugeliu atžvilgių jis mums gali nepatikti, bet mes neišsiginysime, kad tai yra ne mūsų žmogus, ne mūsų gyvenimas. Visi tie Vingių Jonai, Kurmeliai, Zoliai, Tupikiai, Gumbai, Drukeniai, Cinokai ir Baltaragiai — visos tos Driežų Katrės, Veronės, Marcės, Zosikės, — visi tie kaimo vyrai ir moterėlės ar tai surmuliuotų krikštynose, vestuvėse ir būdėse, ar darbus dirbtų, ar tinginiautų, ar sukutų kaip menturiui po koše, ar vargo prispausti zyle — pelėda verstųsi, — visur jie yra mūsų to meto lietuviško kaimo žmonės. Etninis žemaitės tipas, atkurtas be jokių filosofinių bei mistinių gudrybių, bene bus autentiškesnis, negu kitų mūsų realistų. Sielvartaujančio Petro Kurmelio liaudiškas, tautosakos stilium pavaizduotas sutapimas su gamta atrodo itin patikimas. Nuostabiai gražiai sukurta intriguojanti Baltaragio ir tiesmuko nūnavaus Cinoko pora, be abejo, autentiškesnė, negu Rimai ir Nerimai, nepaisant visų Vaizganto stilizavimo prašmatnybių. Žemaitės kaimiečiai ne tik savo išvaizda, kalba ir psichika yra sutapę su aplinka, darbu, žeme ir gamta, bet ir jų žodžiai, mintys bei elgesiai atitinka kultūrinį ir socialinį būvį tos epochos, kurios fone jie yra atvaizduoti. Gerensiuose žemaitės kaimo gyvenimo vaizduose — paveikluose nerasmine nė vieno suklustoto ar prasimanyto bruožo. Neveltui pati žemaitė, atremdama kadais jai daromus priekaištus, sakė: ką rašiau, rašiau ne iš galvos, o iš gyvenimo.

Tad gyvenimas, ir tai, būtent, kaimo gyvenimas yra davęs žemaitėi tinkamos jos gabumams, jos talentui medžiagos. Liaudyje žemaitė yra suradusi ne tik savo raštų tematiką, bet ir save pačią. Nei bajorišką, nei miesčionišką aplinkoj žemaitė su tokiu pasirošimu, kokį ji turėjo, ir su savo talento bei charakterio savumais taip pilnai pasireikšti nebūtų galėjusi. Žemaitės dvasinė galia — gailėtingumas, altruizmas, užuojauta nuskradusiems, teisingumas, o stiliaus pagrindas — paprastumas, natūralumas, betarpiškas reagavimas įspūdžiui, susisiejimas su realybe. Tik liaudyje galėjo žemaitė visus tuos dvasinius ir kūrybinius pradžienis išsaugoti ir duoti jiems suklestėti. Liaudyje žemaitė rado tą sau tinkamą, pasak Teno, dirvą ir temperatūros zoną, kurioje ji galėjo tarpti ir augti.

Kad taip iš tiesų ir buvo, rodo du labai artimi analogiški pavyzdžiai iš mūsų to laikotarpio literatūros istorijos: Sofijos Pšibiliauskienės — Lazdynų Pelėdos ir Marijos Pečkauskaitės — Satrijos Raganos pavyzdžiai. Pirmosios kelias labai panašus į žemaitės kelią. Ir Pšibiliauskienė buvo labai priartėjusi prie liaudies. Tačiau tarp jos ir liaudies visą laiką painiojosi miestas ir dvaras su savo destruktivinėmis nuotakomis, priešingybėmis, pesimizmu, blogu skoniu. Lazdynų Pelėda blaškosi, sielvartauja, kančias, kencia didesni dvasinį ir fizinį alkį, negu žemaitė, būtent, dėl pastovios, tvirtos socialinės ir moralinės atamos stokos. Dėl to ir L. Pelėdos

kūryba savo visuma chaotiška, nestilinga, paveikta nesugromuluotos lektūros, su melodramatiniais efektais, su blogo miesčioniško skonio apraiškomis, su ideologiniais svyravimais bei klaidžiojimais. Antroji, Marija Pečkauskaitė, — dvaro auklėtinė. Kas gali abejoti jos sielos skaistumu, jos altruizmu, užuojauta liaudžiai, net jos demokratiškumu! Nuo Lazdynų Pelėdos kūryboje pastebimų ydų Pečkauskaitė apsaugojo aukštą kultūrą ir išmoklinimas. Tačiau idėjinė jos kūrybos linkmė nukrypsta nuo to kelio, kurį nužymėjo istorinė lietuvių tautos raida, pagrįsta liaudies, vadinasi, tautos kamieno interesais, reikalais. Marija Pečkauskaitė, šiaip ar taip, lieka bajoriško dvaro atstove mūsų literatūroje.

Tai, kas atsitiko su šiomis dviem talentingom rašytojom, būtų atsitikę ir su žemaitė, jeigu izoliuojamoji liaudies masė nebūtų jos apsaugojusi nuo miesčioniškų, bajoriškų, o gal ir apskritai "inteligentiškų" įtakų. Iš tiesų, neigiamų tokių įtakų (išskyrus tik bajoriškąją) simptomų jau pastebime žemaitės literatūrinio kelio antrojoje pusėje, kada ankstyvesnėje kaimo gyvenimo įspūdžiai yra iš dalies jau išnaudoti, iš dalies apiblinkinti bendravimo su inteligentiniais sluoksniais bei spauda, iš dalies iškreipti apriorinės tezės, arba, kaip sakoma, vedamosios minties, nors ji būtų ir visai teisinga. Tuo metu žemaitės raštuose atsiranda lapų, raštų jau ne iš gyvenimo, bet iš galvos. Tokį prieleiką pirmas yra metęs žemaitė jos mokytojas ir gerbėjas Jonas Jablonskis, pasigedęs vėlyvesniuose jos raštuose tokių vertybių, kokių ankščiau rasdavo, kai "Marčios" autorė rašydavo vien iš gyvenimo. Galime sutikti ar ne su Jablonskio nurodytu konkrečiu pavyzdžiu ("Nelaimė"), bet iš esmės Jablonskis buvo teisus. Mat, realistinio kūrinių, ypatingai smulkiojo apybraižinio žanro, meninė ir idėjinė galia glūdi jo tikroviškame autentiškume. Realus gyvenimas, apvalytas nuo atsitiktinių, sutelktas, atkurtas esminiais bruožais visados yra labai prasmingas ir labai įtikinantis. Žemaitės "Petrus Kurmelis" yra vertingas kūrinys ne tik meniniu, bet ir idėjinio požiūriu ne dėl to, kad ji rašydama autorė būtų vadavavusi mintim įrodyti, kaip gražų gyvenimą gali sugriauti vedybos dėl materialinių išskaiciavimų, bet kad ji parodo autentišką gyvenimo iškarpa, gyvus, tikrus žmones, kurių gyvai atvaizduotas likimas savaime sukelia mūyse ir tą, ir daugelį kitų teisingų minčių bei jausmų.

Čia galutinai ir išryškėja liaudies reikšmė žemaitėi ir žemaitės reikšmė liaudžiai, tautai ir literatūrai. Liaudis, davusi mūsų rašytojai pakankamai jos talentui tinkamos gyvenimiškos medžiagos, apsaugojo ją nuo kenksmingų įtakų, nuo sugalvotų temų, nuo ieškojimo bei prasimanymo įvykių, žmonių, siužetų. Už tai žemaitė davė liaudžiai jos pačios paveikslą — sutelktą, būdingais bruožais taptą, prasmingą, įspėjantį ir skatinantį kurti gražesnę gyvenimą.

Žemaitė — lietuvių literatūros pakopa ir literatūrinis palikimas. Ją reikia studijuoti ir suprasti. Visa jos kūrybos vertė tegali išryškėti tik mūsų kultūrinio ir literatūrinio, gyvenimo kontekste. Lietuvių literatūros realistinė dalioji proza ligi žemaitės buvo žengusi tik pirmuosius savo žingsnius.

nus. 19 amžiaus rašytojai Mikalojus Akelaitis, Motiejus Valančius, Juozapas Dovydas dar nebuvo atsipalaidavę nuo siaurų pedagoginių didaktinių tikslų. Žemaitės amžininkai Aišbė-Krikščiukai, Vincas Kudirka, Vincas Petaris (šis — kaimo gyvenimo apysakaitė) taip pat dar tarnauja didaktizmui. Be to, jų kūryboje vyrauja ir šaržo elementai. Jie kaimo gyvenimą rodo daugiau ar mažiau kreivame veidrodyje. Žemaitės amžininkės moterys rašytojos Lazdynų Pelėda, Gabr. Petkevičaitė, Marija Pečkauskaitė dar nėra visiškai išsivadavusios iš sentimentalizmo, romantikos ir bajoriškų tendencijų bei nuotaikų. Tuo tarpu žemaitė tik keliuose nežiūnuose kūriniuose atidavusi duoklę sentimentalizmui ir didaktiniam patriotizmui, savo kūrybos visumą pasireiškia kaip aiški realistė, plačiausiai išnaudojusi kaimo liaudies buities tematiką. Gilus demokratiškumas, visapusiškas liaudies gyvenimo pažinimas, tvirtas atsišėrimas į tikrovę ir grynai epinis objektyvus jos atkūrimas — štai vyriausieji žemaitės realizmo pradai. Pridėkime čia dar visą eilę formalinių jos kūrybos savumų. Žemaitės vaizduojamas žmogus, personažas visada yra gyvas, reljefiškas, dinamiškas. Nuo pačių žymiųjų, kaip Vingiai, Driežų Katrė, Baltaragis, Cinokas, Drukenis ligi bevėrdžių kaimo moterėlių — visi jie ryškūs ir akivaizdūs. Žymesnieji iš jų yra tiek būdingi, kad gali būti laikomi tipiškais tam tikro charakterio ar būvio atstovais. Tokių žmonių veiksmo scenos yra gyvos, laisvai plaukiančios, trąskios dialogų išmargintos. Žemaitė gerai jaučia liaudies kalbos žodžio prasmę, jo sugestyvumą, vaizdai ir emocijai išreiškiami. Dėl to jos kalba labai takti ir griežta, be nereikalingų puošmenų, be tyčiomis išeskomų žodžių bei išsireikšimų, be abstraktinių negyvų posakių. Užtat jos raštai mirgėta mirga liaudiško pastabumo, samano, humoro, vaizdingumo žodžiais ir posakiais. Čia nerasmine tyčiomis prismaigytų palyginimų ar priežodžių, kaip tai mėgsta daryti neskoniniai pamėgdžiojant liaudies kalbą menki stilistai. Čia viskas — žodis ir sakiny — yra savo tinkamoji vieta, tikslus, darnus ir paprasti. Jei atkreipsime dar dėmesį į pačios žemaitės temperamentą — atkaklų ir kietą, prasiveržiantį pro jos rašomus žodžius, pagaliau į jos vaizduotės darbą, atrenkantį ir derinantį jos kūrybos medžiagą ir iš jos konstruojantį literatūros kūrinių,—tai ir turėsime žemaitės literatūrinę charakteristiką. Ryškiausieji tos charakteristikos bruožai sieja žemaitę su liaudim, būtent, jos asmenybės susiformavimas, ideologija, kuriamaasai pasaulėvaizdis bei žmonės, kalba ir kiti kurie formaliniai jos raštų savumai.

N. Y. gubernorius siūlys automobilių inspekciją

Albany, N. Y. — New Yorko valstijos gubernorius Thomas Dewey žada siūlyti, kad seimelis išleisčių įstatymą, įvedant verstingą visų automobilių ir trokų inspekciją po du kartus kas metai. Automobilistas turėtų mokėti po 75 centus už kiekvieną jo mašiną inspekcijai.

Automobiliai šioje valstijoje užmušė 1,510 žmonių per 9 pirmuosius 1951 metų mėnesius.

Lietuvių tautos istorija

(Tęsa)

Seime pakilo šauksmas. Visiems buvo aišku, kad tai yra pasikėsinimas ant seimo teisų, kad tai atėmimas iš jo teisės tarti apie naujus įvedimus. Repninas šį kartą jau nebeinan nusiileisti. Kelis karščiausius sumany- mo priešininkus Repninas paliepė sumiti ir išvežė į Ru- siją. Tuomet seimas nusileido. Išrinko pasiuntinius į de- legaciją.

Delegacija nutarė duoti nekatalikams lygias su katali- kais teises, leisti jiems statyti bažnyčias ir suteikti ki- tas laisves. Išrinkti tikėjimo nesusipratimams tarp katali- kų ir nekatalikų buvo įsteigtas maišytas teismas iš 8 katalikų ir 8 nekatalikų. Katalikų bažnyčia pripažinta viešpataujanti. Karalium gali būti tikta katalikas. Per-ėjimas iš katalikų tikėjimo į kitą turi būti baudžiamas kaipo nusikaltimas. Be to, nutarta buvo šiek tiek susiau-rinti liberum veto ir atimti teisę iš ponų būti savo bau-žiauninkų teisėjais. Tas dalykas pavestas valdžios teis- mams. Nutarta taip pat, kad už baudžiauninko užmuši- mą ponas atsako nebe pinigų pabauda, bet esti mirtim baudžiamas. Visi tie nutarimai buvo surašyti kaipo su- tarimas tarp Lenkijos ir carienės. Jie negali būti atmai-nyti be Rusijos sutikimo.

Suauktas po to seimas tylėdamas priėmė visus tuos nutarimus.

Katalikų dvasininkai ir esanti jų įtekmėj bajorija bu-vo didžiai pasipiktinę tokiu nekatalikų su katalikais su-lyginimu. Sulyginimo priešai susimetė Baro miestelyje į konfederaciją, kurios tikslas buvo grąžinti galę katalikų tikėjimui ir pašalinti Paniatauską nuo sosto. Vis tai no- rėjo pasiekti ginkluotu sukilimu prieš Rusiją.

Katarina atsiuntė prieš konfederatus Rusijos kariuo- menę. Kelerius metus tęsėsi karas su konfederatais, ku- riams pagalbą buvo atėję prancūzai.

Galų gale carienė, matydama negalėsianti konfede- ratų nuveikti, susitarė su Prūsų ir Austrijos karaliais ir surašė tam tikrą sutarimą išsidalyti tarp savęs lenkų lietuvių valstybę. Tai įvyko 1772 m.

Rusija paėmė Kuršą, Polocko, Vitebsko, Mstislavo ir dalį Minsko vaivadijų, prigulėjusių lig tol prie Lietuvos. Austrija ir Prūsai pasiėmė artimesnius prie jų Lenkijos žemių plotus. Iš viso paėmė beveik ketvirtą visos valsty- bės dalį su 4 milijonais žmonių. Tikroji Lietuva pasiliko prie Lenkijos.

Tokį svetimos žemės pasidalinimą kaimynų karaliai nesino Lenkijos netvarka. Ta netvarka, girdi, grūmo- janti kaimynų ramumui. Be to, jie dar rėmėsi kazin ko- lomomis istorijos teisėmis, kurių kiekvienas jų būk turįs prie užgrobtų žemės plotų. Tai buvo pirmutinis lenkų lietuvių valstybės išalinimas.

1773 metais kaimynų karaliai atsiuntė kariuomenę sutartų žemės plotų pasiimti.

II.

NORAS SUSTIPRINTI VALSTYBĘ IR ANTRASIS IŠDALINIMAS

Vidurinių vaidų ir netvarkos nusilpninta lietuvių len- kų valstybė be pasipriešinimo atidavė savo žemes. Perga- lėtojai pareikalavo dar suaukti seimą, kuris patvirtin- tų ir tokiu būdu pripažintų teisingu jų užgrobtumą. Teko ir šitai išpildyti, nes kaimynai iš vienos pusės už nepa- klusnumą grūmojo kariuomene, iš antros vėl pusės bars- tė pinigus, kad patrauktus savo pusėn ištivirkusią baji- riją.

Seimas buvo suauktas 1773 m. Pergalėtojai neleido jam to klausimo svarstyti, bet pareikalavo išrinkti dele- gaciją, t. y. kelias dešimtis vyrų, kuriuos įgalioja sura- dyti išdalinio sutarimą ir nutarti, kokios atmainos rei- kėtų įvesti valstybėje. Delegacija drauge su Rusijos, Prūsų ir Austrijos pasiuntiniais valstybės vardu sura- šė tris sutarimus: vieną su Rusija, antrą su Austrija, trečią su Prūsais. Suauktas seimas patvirtino tuos de- legacijos nutarimus.

Po to delegacija užsiėmė valstybei reikalingų atmainų svarstymu. Tuo tarpu atėjo popiežiaus aplinkraštis (bu- la), kuria jis pranešė apie jezavitų brolijos panaikinimą. Delegacija nutarė panaikinti jezavitų broliją Lenkijoje ir Lietuvoje.

Atimtos iš jezavitų ir šiaip visos mokyklos buvo paves- tos naujai įsteigti "švietimo komisijai." Komisija susi- dėjo iš 8 žmonių, kurių buvo 3 iš Lietuvos. Viena komi- sija rūpinosi ir Lenkijos ir Lietuvos mokyklomis. Jeza- vitų turtai nutarta atimti ir atiduoti amžinon nuomon pašaliečiams žmonėms. Pelnas turi eiti mokyklų naudai.

Bet šituo nepasibaigė delegacijos darbai. Nutarta bu- vo, kad karalium gali būti tikta savas žmogus, prigim- tas bajoras ir turis turtą valstybėje. Vyriausią valdžią valstybėje turi "nulačinė taryba," susidedanti iš kara- liaus, kaipo tarybos pirmininko, senatorių ir bajorijos atstovų. Taryba suaukia seimus, skiria valdininkus, daboja tvarkos ir taikos valstybėje.

Delegacija neužmiršo ir nekatalikų. Nutarė susiau-rinti reformaty teises. Jiems atėmė teisę būti senatoriais ir ministeriais. Seime gali dalyvauti tikta 3 reformatai, po vieną iš kiekvienos provincijos (Lietuvos, Mažosios ir Didžiosios Lenkijos), Maža to. Nutarė uždrausti refor- matams vartoti varpus naujai, pastatytose kaimų bažny- čiose.

Carienės Katarinos pasiuntinys dabar jau nebegynė reformaty, nes nematė jo to naudos Rusijos reikalams. Priešingai, nusileisdamas katalikams reformaty klausie- me, jisai įgijo didesnį prielankumą, kurį sunaudėjo svar- stant kitus Rusijai svarbesnius klausimus.

(Daugiau bus)

Hartford, Conn.

ALDLD Moterų Klubas su- rengė savo narėms taip vadi- namą Kalėdų parę, kuri įvy- ko gruodžio 23 d., 155 Hun- gerford St. Draugės klubietės yra darbščios ir turi energi- jos, ką jos nutaria, tą ir įvyk- do. Pirmiausia nutaria susi- nešti įvairių daiktų, ir taip bendrai visos dirbdamos, vi- suomet turi pasekmes. Taip ir į šią parę susirinko gražūs būrelis draugų-draugių. Galė- jo būti daugiau, bet, mat, prieš kalėdas visi užimti sa- vais reikalais. Bet kurie buvo, visi buvo užganėdinti, vaka- rienė buvo skaniai sutaisyta, ir užtenkamai buvo. O gaspa- dinė viena po kitai vis dar neša valgius ir ragina svečius valgyti. Smagu būti tokioje parėje, rodos, jautiesi vienos šeimos nariu.

To vakaro pirmininkė drg. V. Kazlau paprašė susirinku- sių kaip ką pasakyti, visi išsi- reikšė, kad būtų daugiau ir ga- lėdžiau remiamos darbinin- kiškos organizacijos. Draugės, kurios dar nepriklausotė, pri- sirašykite prie šio Moterų Klubu ir sykiu darbuokitės — daugiau narių — daugiau spē- kų. Mokestis tik 10c mėn. Su- sirgus narei, ją aplanko drau- gės. O kiek daug šis Moterų Klubas pasidarbuoja dėl dar- bininkų geresnės ateities, dėl apšvietos, užimtų daug vietos viską čia suminėti.

Draugė O. Šilkienė atsi- kreipė į susirinkusius, kad ga- lėtume kiek paaukoti "Lais- vės" pasveikinti. Aukavo se- kama draugai-gės.

M. Barnett \$2.00; po \$1.00: J. Beržinis, G. Silka, M. Ramošienė, J. Zemaitis, M. Johnson, J. Latvis, J. Mar- gaitis, A. Dagilis, A. Ray- mond, (draugas), J. Lukštas, V. Kazlau, Wethersfield, M. Sabaliauskienė 50c ir (drau- gas) 50c. Viso suaukta \$16.

J. M.

Hyderabad, Indija.— Šios provincijos valdžia ketina paliuosuoti 330 politinių ka- linių, daugiausia komunis- tų.

Worcester, Mass.

Serga kai kurie Laisvės skaitytojai

Berenkant iš "Laisvės" skai- tytojų prenumeratą, radau sergančius draugus: N. J. Meškus, jau kelios savaitės po operacijos ant vidurių. Drau- gė Meškienė papasakojo, kaip Worcesteryje ligoninėse jau negalima gauti privatinę ka- mbarį, nes ligoniais perpil- dyti. Meškus turėjęs važiuoti į Bostoną dėl operacijos, nes ten kambarį gavo ir išbuvo 16 dienų. Žmona važinėjusi busu kas diena į Bostoną. Dabar li- gonis randasi namie, 37 Ster- ling St. Draugai turėtų ligoni aplankyti. Meškus atsinaujino Laisvės prenumeratą.

V. Keršulienė pradžioje gruodžio mėn. gavo širdies smūgį, nuvesta miesto ligoni- nės ir šandien tebėra dar vis pavojus gyvybei. Sūnus Vy- tautas lėktuvu buvo atvykęs iš Los Angeles, Calif. Jis ten gyvena jau daugiau kaip 10 metų, dirba lėktuvų dirbtuvė- je.

J. Dovidonis irgi pradžioje gruodžio pasidavė į ligoninę, jis yra LLD 11 kuopos fin. sekretorius.

Žukus tik palengva galys vaikščioti, nes silpna sveikata.

—

Moteriškė banditas

Iš gruodžio 28 ir 29 d. vi- durnaktėje jauna moteriškė banditė sužudė į veidą revol- verio šūviu unijos 2118 loka- lo prezidentę Frances J. Gle- ason, su manymu, kad pasta- roji turėjusi United Steel Workers of America unijos loko- lo pinigų \$1200. Tačiau neturėjo su savim tų pinigų. Šovikė dar kitus šuvis palei- do, bet nepataikė.

D. J.

Miami, Fla.

Širdingai dėkoju draugams Anelei ir Kazui Tamošionams už surengtas vaišes 24 d. gruodžio atžymėjimui mano gimtadienio, draugams Mary- tei ir Jonui Koch iš Detroito, kurie atsiuntė dovanų ir svei- kinimo telegramą, Margaritai ir Alekui Vallioniams už "keiką" ir visiems dalyvau- siems už įteiktą dovaną.

Nors aš nesijaučiu to visko užsitarnavus, bet kad mane draugai ir draugės apdovano- jo, dar sykį tariu širdingiau- siai dėkui.

Anastazija Paukštienė

Baltimore, Md.

J. Sekine & Co. dantų šepetukų išdirbystė

Šioje dirbtuvėje dirbo gana gerai per visą prieškarinį ne- darbo laikotarpį. Atėjus ka- rui, darbas padvigubėjo, dirbo dviemisi pakaitomis, viso 200 darbininkų.

Dirbtuvės savininkai yra ateiviai japonai. Dirbtuvės perdėtinis yra ateivis vokietis. Bet čia viešpatauja didžiausia rasinė ir prieš ateivius diskri- minacija. Samdo tik baltus amerikonus. Karo laiku, kada buvo sunku gauti darbininkų, pasamdė 4 žydus. Kaip tik ka- ras pasibaigė, tuojau juos pa- leido.

Karui pasibaigus, kada val- džios užsakymai buvo sustab- dyti, darbai taip nupuo- lė, kad kaip tik gali išsiversti. Iš 200 darbininkų paliko tik apie 40, ir tai tiek daug turėjo prid- rytų šepetukų, kad nebeturė- jo kur juos padėti.

Rengiantis prie šio karo, savininkai tikėjosi gauti val- džios užsakymų, bet dabar gavo vieną užsakymą. Maši- nos stovi apdulkėje, kaip ko- kios "kapų statulos," net ne- jauku pažūrėti. Čia yra vo- kiečių tipo šepetukų apdirbi- mo mašinos, daug geresnės ir spartesnės, negu amerikoni- škos.

Sumušus Vokietiją ir pakri- kus vokiečių gamybai, kompa- nija sumanė čia statyti vokie- čių tipo mašinas ir pardavinė- ti, bet tas nenusisekė. Kompa- nija pasamdė "draftsmaną", padarė "blue prints," išliejo mašinos dalis, ir pradėjome statyti mašinas. Pagaminome keturias mašinas. Vieną par- davė Italijai, vieną Pietų A- merikai, o dvi pati kompanija vartoja. Dabar devynios kitos pradėtos statyti mašinos liko- si sulaukytos. Kompanija ne- gali įdėti daugiau savo pinigų, ba nesitiki daugiau jų parduoti.

Algos tų darbininkų, kurie ten dabar dirba, yra toli atsi- likusios nuo didesnių indus- trijų. Amerikonės moterys daug atsilikę industrinėje eti- koje nuo darbininkų vyrų. Jų pasišventimas ir ištikimybė darbui ir bosui pas vyrus vi- sai nepraktikuojama. Jos pra- deda dirbti penkias minutes, pirm nustatyto laiko. Kai ku- rios dirba dešimt minučių po- ilisio laiku. Kai kurios dirba visą pusvalandį pietų laiku. Nekurios iš jų, jeigu reikia, kur eiti, tai bėga, tekinos. Sugriuvus mašinai, bėga ie- š- koti mašinisto, barasi su juo- mi, jeigu jis nesiskubina tai- syti mašiną. Laikė poilsio vy- rai bando kur nors atremti sa- vo kuprą, pasilsėti, prisnūsti. Moterys gi, jeigu nedirba, tai garsiai šneka, daug juokiasi, rengia gimimo dienos pares, niekad nepavargsta. Atrodo, kad moterys turi devynias gy- vybes.

Abelnai nedarbas Baltimo- rėje yra gana žymus. Tik tos dirbtuvės dirba gerai, kurios gamina karo reikmenis.

Tas Pats

Easton, Pa.

"Lietuvių diena"

Kodėl atsirado antroji "lie- tuvių diena?" Juk viena esti rudeniop. Kas atėmė kitas vi- sas dienas? Amerikoje lietu- viai turi visas dienas, niekas neatėmė nė vienos. Tik Lietu- voje prie A. Smetonos režimo buvo atimtos dienos amžinai. Po žėlai, Greifenbergeriui, Ciurniui ir Giedriui. O šimtai buvo sukimšta į kalėjimų ur- vus, negalėjo matyti dienos šviesos. O mes Amerikoje li- tuviai turime visas dienas.

Hitleriniai lietuviai sugal- vojo gudrų obalsį — "lietu- vių dieną." Gražiai skamba. Ir kai kurie lietuviai juos re- mia, būdami nuosirdūs lietu- vių tautos patriotai. Hitleri- nių lietuvių vienybės princi- pas yra užmąstas ant hitleri- nio kurlapio. Ir kas su jais nesutinka, jie, jeigu galėtų, atimtų dienas, kaip Lietuvoje atėmė A. Smetona aukščiau- minėtiems lietuviams 1926 metais.

Clevelande jie apdaužė A. Bimbą. Chicagoje sumušė Pruseiką. Pora mėnesių atgal Eastone Lietuvių Piliečių Klube vienas kėsinosi sumušti ki- taip protaujantį lietuvi. Ir be- mažiausios priežasties. Ne tik, kad jis neturėjo pamato ji- mušti, bet dar jis, užpultasis, buvo paskolindas tam dipukui keliolika kartų po dešėtką dolerių.

Hitlerininkai, perskaitę ma- ną pareiškimą, sakys, jog "raudonieji bijo lietuvių die- nos." Mes nebijome tos jūsų dienos. Jūs galite rengti nors ir šimtą į metus jų. Nieko tuo- mi neatsieksite. Aš tik statau- su už pareigą perspėti se- niai čia gyvenančius Eastone lietuvius, nes aš juos seniai pažįstu. Jie visi yra geri, tei- singi žmonės.

Aš noriu jūsų, Eastono li- tuviai, paklausti, ar jūs bent vienas norite, kad jūsų sūnus bei žentas būtų pasiūstas į karo frontą ir kad jis ten žu- tytų, arba sugrižtų be rankų, kojų, be akių? O ta "lietuvių diena" yra tam rengiama, kad žmones pakurstyti į tre- čią pasaulinį karą.

Eastono Žibutė

Chicagos Žinios

Unijos kovojė

AFL ir CIO unijos Illinois valstijoje žada pradėti kovą prieš neseniai išleistą įstaty- mą. Valstijos aukščiausias teismas neseniai išleido įsta- tymą sulig kuriuo darbininkas atsisakęs eiti pro pikieto lini- ją, negauna bedarbio kom- pensacijos.

Illinois Department of La- bor direktorius Frank Annun- zio, kurio pareiga įstatymą pravesti, pats veda kovą prieš jį. Jis atsiškreipė į abiejų atgū- čiau minėtų unijų pareigūnus, kad jie pradėtų vesti kovą.

"Šis teismo nutarimas atli- ma darbininko laisvę," sakė Annunzio.

Įstatymas taikomas tiems, kurių dirbtuvės skyrius ne- liestas streiku, vienok darbi- ninkas atsisako eiti pro pikie- to liniją, kada kito skyriaus darbininkai išėję į streiką.

Ar bus streikas?

The United Packing House Workers (CIO) unija sekma- dienį pareiškė, kad skelbs vi- sos šalies streiką jeigu kompa- nija atsisakys pildyti unijos reikalavimą pakelti algas iki \$3,000 metams (minimum).

Ralph Helstein, tarptautinis unijos prezidentas, praneša, kad balsavimuose tarp 150 unijos lokalių, 22 prieš 1 bal- savo už streiką. Balsavimai prasidėjo gruodžio 10 dieną.

Unija derybas su kompani- jomis pradėjo jau liepos mė- nesį. Darbininkai sako, kad su dabartinėmis algom negali- ma pragyventi šiais brangen- bės laikais.

ALDLD Reikalai

Finansinė Atskaita už Spalių, Lap- kričio ir Gruodžio mėn., 1951 m.

Spalių Mėn. Iplaukos:	Miestas	Suma
Kp. Kas prisuntė	Essex	2.00
Pav. A. Alexaitis	Essex	22.00
67 Geo. Jamison	Livingston	2.50
J. Gray, Lotain		6.75
218 M. Sisco, Ludington		12.25
52 J. Urbanas, Detroit		9.00
92 M. Butvili, Cicero		6.50
55 J. Kalvaitis, Ridgewood		27.75
79 J. Urman, Chicago		20.00
54 A. Gilman, Elizabeth		20.00
10-141 R. Merkis, Phila., Pa.		30.50
54 C. Andriunas, Elizabeth		2.00
Pav. Ig. Lesaus, Seymour		46.30
188 P. Gustaitis, Detroit		9.00
Pav. J. Gudellauskas, Landh.		3.00
Pav. J. Svingle, Tarriffville		7.00
LDS 3 Aps. M. Stensler,	Livingston	6.25
190 P. Nemura, Cleveland		5.75
160 Wm. Mitchell, Bend		5.00
136 V. Zilen, Kearny		16.25
145 M. Lewis, Los Angeles		2.00
180 J. Pionka, Wilmerding		12.50
37 S. Penkauskas, Lawrence		5.00
Pav. J. Jackim, Shelter Island		2.00
39 P. Slekaitis, Scranton		2.00
Pav. F. Goodrich, Herrin		7.00
68 B. Muleranka, Hartford		2.00

Viso Iplaukė \$290.30

Spalių Mėn. Išėigos:	Suma
Sekr. alga už spalių mėn.	\$66.50
Už paštos ženklelius	26.00
Ekstra darb. prie "Sv." No. 3	15.00
Už atspaud. "Sv." No. 3	465.95
Rastinės išėigos	1.81
Už anglų kalba knygas	12.23
Bankui už čekius	11.50
Knygiaus išėigos už 3 mėn.	111.48
Archyvo išlaidos	20.00
Atmokėta "L." pren. ir aukų	30.50
Už atvežimą archyvo knygų	22.63

Viso išmokėta \$819.60

Sutauka:	Suma
Balansas buvo	\$2,337.78
Iplaukė	290.30
Kartu	\$2,628.08
Išmokėta	819.60

Balansas \$1,808.48

Lapkričio Mėn. Iplaukos:	Suma
Liet. Kultūros Klubas,	2.00
Rich. Hill	1.65
Pav. P. Vizbar, Anson, Me.	10.75
1 J. Gužas, Brooklyn	2.00
Pav. J. Sabaliauskas, Valhala	2.00
44 J. Blažonis, Lowell	2.00
49 J. Daujotas, E. St. Louis	16.50
Moterų Sk. So. Boston	5.00
11 J. Davidonis, Worcester	25.00
A. Mureika, Brooklyn	1.00
V. Chapels, Brooklyn	1.50
12 St. Rauduvė, Pittston	2.00
155 H. Janulienė, Worcester	7.00
28 C. Krasnicki, Waterbury	12.30
188 N. Belūnas, Detroit	28.75
187 J. Stulgis, Chicago	14.50
81 O. Vinskauskienė, Brooklyn	9.90
F. Kveder, Stoughton	2.00
54 C. Andriunas, Elizabeth	8.00
J. Urban, Brooklyn	2.00

Viso išmokėta \$336.55

Sutauka:	Suma
Balansas buvo	\$1,963.98
Iplaukė	336.55
Kartu	\$2,300.53
Išmokėta	631.22

Balansas \$1,669.31

Gruodžio Mėn. Išėigos:	Suma
Sekr. alga už gruodžio mėn.	\$66.50
Atmokėta Liet. namui aukų	30.00
Atmokėta "L." pren. ir aukų	46.15
Už "Sviesos" ir knygų išsiuntimą	48.00
Už atspaudinimą "Sv." No. 4	440.57

Viso išėjo \$631.22

Sutauka:	Suma
Balansas buvo	\$1,669.31
Iplaukė	336.55
Kartu	\$2,005.86
Išmokėta	631.22

Balansas \$1,374.64

D. M. SOLOMSKAS,	Suma
ALDLD CK Sekretorius.	
PAUL BECHIS,	
ALDLD CK Iščininkas.	

So. Boston, Mass.

SVARBUS PRANEŠIMAS VISAI BOSTONO APYLINKEI

Sausio-Jan. 20 d., 1952, įvyks šaunus banke- tas paramai dienraščio Laisvės. Tai yra mūsų tradicijiniai metinis banketas apšvietos reikalui. Pradžia 5-tą valandą vakare.

Bus kalakutienos ir kitų skanumynų vaka- rienė ir puiki dainų programa. Jau yra už- kviesta mūsų apylinkės garsioji dainininkė Ona Mineikytė iš Brockton, Mass., ir kiti dai- nininkai iš šios apylinkės.

Kviečiame visus dalyvauti šiame svarbiame pokilyje. Kaip vakariene, taip ir programa bū- site visi patenkinti. Beje, tikimės turėti svečių ir iš New Yorko.

Vieta—318 Broadway, So. Boston, Mass.

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarna- vimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrušta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.

Telefonas Poplar 4110

Zinios iš Lietuvos

Naujas bibliografinis metraštis

VILNIUS, 1951 X. 17 d. — Lietuvos Knygų rūmai leidžia du bibliografinio - informacinio pobūdžio metraščius: "Knygų metraštį" bei "Žurnalų ir laikraščių straipsnių metraštį". Knygų rūmai pradeda leisti "Lituanikos metraštį" (Tarybų Lietuva TSRS spaudoje). Šiame metraštyje bus registruojama ir skelbiama visa išspausdintoji apie Lietuvą medžiaga, kuri pasirodo visos šalies spaudoje. Naujasis metraštis, kurio pirmasis numeris pasirodys šiomis dienomis, bus leidžiamas drauge su "Knygų metraščiu".

VL. Aleksandravičius.

Ekspedicijų dalyvių pranešimai apie didžiausias statybas

VILNIUS, 1951 X. 17 d. — Šiomis dienomis Mokslių akademijoje, o taip pat Žemės ūkio institute įvyko du vakarai, skirti didžiausioms komunizmo statyboms. Pranešimus padarė Mokslių akademijos Pietryčių ekspedicijos dalyviai Žemės ūkio instituto bendradarbiai profesorius P. Šivickis ir J. Kazlauskas.

*** Ekspozicija "Lietuvių tautos kova už tarybų valdžią"** suruošta Vilniaus rusų dramos teatre. Ekspoziciją surengė Revoliucijos muziejus.

*** Naujas "Gastronomo" magazinas** įrengiamas Gedimino gatvėje. Puošniai įrengta parduotuvė turės tris erdvas sales, kelis įėjimus.

*** Balneologinis gydymas** organizuojamas eilėje Vilniaus poliklinikų. I-ojoje poliklinikoje įruoštos vonios gydymui pušų vandeniu. Sarko dušas įrengtas III-ojoje poliklinikoje.

Nauji rūmai Salomėjos Nėries vardo vidurinei mokyklai

VILNIUS, 1951 X. 17 d. — Didžiausios Vilniuje Salomėjos Nėries vardo vidurinės mokyklos kolektyvui Garelis ir Liudo Giros gatvių sankryžoje pradedama naujų keturių aukštų mokyklos rūmų statyba.

Naujuose Salomėjos Nėries vardo mokyklos rūmuose galės mokytis 960 moksleivių. Rūmuose bus įrengtos chemijos, fizikos, gamtos mokslų laboratorijos, aprūpintos naujais aparatais. Mokykla turės sporto salę.

Literatūros ir muzikos vakaras "Už taiką"

VILNIUS, 1951 X. 17 d. — Vilniaus Pedagoginio instituto salėje įvyko literatūros-muzikos vakaras, skirtas kovai už taiką.

Taikos statybos temomis savo kūrybos eilėraščių skaitė rašytojai Korsakas, Grybas, Mieželaitis, Bložė ir kiti. Tarybų Sąjungos Didvyris Urbanavičius papasakojo studentams apie partizanų kovas Tėvynės karo metu.

Muzikinę koncerto dalį atliko Lietuvos TSR Operos ir baleto teatro solistai, premijos laureatas Stasiūnas, LTSR nusipelnęs artistas Gutsauskas, Ylienė, pasaulinio jaunimo festivalio dalyvis Lietuvninkas. V. Lukoševičius

Įmonė — atelje

VILNIUS, 1951 X. 17 d. — Pastaraisiais metais "Laisvės" siuvimo įmonė rekonstruota į individualaus siuvimo fabriką.

Trys įmonės cechai dabar per mėnesį vidutiniškai atlieka ligi dviejų tūkstančių vilniečių užsakymų — septynis kartus daugiau, nei prieš metus. Atidaromas vaikų rūbų cechas.

Be to fabrike pradėtas vyriškų ir moteriškų apsiaustu siuvimas. Per mėnesį fabrikas teks po 1,200 apsiaustu.

New Yorko ir Apie linkės Zinios

Šauiniai pasitikome Naujus Metus Auditorijoje

Šiemetinės sutiktuvės Naujųjų Metų Liberty Auditorijoje išsivystė į tikrai gražų ir masinį šeimų sympoziumą — giminių, draugų ir kaimynų sąskridį. Stalų stalai, visi pilni. Būriai ir grupės aplink juos linksmai užbaigė senokus. 1951 ir pasitiko 1952 m. Linksmavimas tęsėsi iki 3 val. ir po to žmonės dar vis nenoromis skirstėsi. Paskutiniai svečiai išėjo apie 4 rytą.

Kalbant apie būrius, sunku nuspręsti, kurie didžiausias ar pirminis — visi atrodė šauiniai. Be to, jų dalyviai vieni ateina į šokių, kiti į šokių.

Ilgai teko svarstyti. Paga-liau, priėjau išvados, kad pirmenybė priklauso Marijonos ir Juozo Sprainių būriui. Dėl ko? Jis buvo vienu didžiausiųjų, jeigu ne didžiausias. Jame buvo daug jaunimo greita senimo — visa didelė Sprainių giminė su savo šeimomis ir draugais.

Sprainienė sako, kad jiniai nebūtų pajėgusi susiburti tokią gražią šeimą aplink save, jeigu ne jos draugė ir talkininkė Anna Kazakevičienė, kuri viskame jai padėjo ir prigamino skanių valgių.

Kiti dar sunkiau duotųsi spręsti pirmenybėmis, nes visi linksmai būriavo ir gražūs, skaitlingi būriai surinko. Tarpe kitų didžiausiųjų buvo:

Annos ir Vinco Kazlauskų su Vera ir Tamu Lisajais.

Jaunaisiųjų aidiečių ir Aido šokėjų su jų draugais ir svečiais. Tai būrys, kuris gal mažiausia užsiėmė vaišėmis, bet buvo pažiba savo jaunūliškų žaismingumu ir šokiais. Taip pat didžiųjų priedu pramogai buvo LDS angliškai kalbančiųjų būrys.

Grįžtant prie "senių," taip pat skaitlingus ir jaunimą pamarginčius būrius sudarė teatriniškai su savo prieteliais biznieriškai ir kitais. Kitas panašus buvo trijų seserų būrys: Juška, Graunai, Simėnai su saviškiais.

Sokiams smagiai ir energingai, veik be pertraukos, grojo Jurgio Kazakevičiaus orkestras.

Matėsi svečių iš tolimų miestų ir valstijų: Ophelia Paleviciūtė ir jos draugė Jackie iš Detroit, Al Merkis iš Philadelphia, V. Maurukas iš Shenandoah. Ir atvyko grupė jaunūlių, parvykusių pas tėvus šventėms iš karinės tarnybos, iš darbų ir iš mokyklų. Buvo svečių ir iš artimųjų apylinkės miestų. Visa tai su teikiu naujo įdomumo ir užtikrinimo, kad, apsisukus mes, kita tokia šventė bus dar šauiniai minima. Ar.

Areštuota jaunų vyrų gauja

Brooklyne praėjusį ketvirtadienį areštavo 17 jaunų vyrų, kurių vyriausias sakėsi esąs 21 metų, o jauniausias 16-kos.

Arešto prieita vienos mergaitės motinai apskundus juos, kad ta gauja, pasivadusi Gringos, Sheepshead Bay srityje, gyvuoja blogdarybei.

Grupės įtarime sakoma, kad bent aštuoni iš jų esą praskaltę mergaičių išprievaravimais, penki vagiavę, trys apiplėšinėję, vienas priminėjęs vogtus daiktus.

Grupė esanti prisipažinusi, kad įvykdė 14 vagysčių, 12 ginkluotų apiplėšimų. Bet viskame tame jie tepelnę bendrojo sumoje tikslai gal apie tūkstantį dolerių ar kiek daugiau. Pas juos radę tris šaunamus ginklus ir 200 šovinių.

Vyrų, išskyrus jauniausią, sulaikyti po \$500 iki \$10,000 kaucijomis.

Susidėjus darbininkų ir liaudies visuomeniškos organizacijoms, tačiau, arešto neskaityti laimėjimui. Jos nurodinėja, kad ne areštais, ne kalinimu, išauklėsime dorą, naudingą jaunimą. Tam reikia jaunimui naudingo užsiėmimo ir saugios, užtikrinančios, progą savarbiai gyventi ateities. Jaunimui saugumo nėra ir nebūs, kol šalis bus ruošiamą karui.

Pranešimas Dainininkams

Pagarsėjusios operetės "Sudrumsta širdis" dainų ir pianų muzika jau atspausdinta, baigta. Visą muziką, sąsiuvinį, knygos formoje. Joje yra 13-ka dainų ir "overtura". Dainos yra solistams, duetistams, kvartetams, sekstetams ir chorams. Kaina už visą sąsiuvinį \$5.

Šitos naujai sukurtos kompozitoriaus Frank Balevičiaus dainos skambės tarpe lietuvių ir paslu, tad savo senyva auto kartais pavartodavo ką nors nuvežti pirkėjams ar parvežti iš prekybos. Iš tikrų lengvas susidūrimui su kitu auto ant gatvės, jį susistabdęs klausinėti, beginklį, policistas Samuel Applebaum nušovė.

Konferencija įvyks Christ Church Cathedral patalpose, 56 Watkins St., netoli Glenmore Ave. Prasidės 1 val.

pliečiai vien tuo nepasitenkina. Jie sako, kad miestas galėtų turėti taupyti daug pinigų panaikinus politinių darbų-darbelių, visokių beverčių miestui, bet valdančiosioms partijoms naudingų šilų guštų. O tokių, jau ne kartą buvo nurodyta, yra tūkstančiai.

Dienraščio "Laisvės"

BANKETAS

ir Dalininkų Suvažiavimas

Sekmadienis

Sausio-January 27-tą

Suvažiavimo pradžia 12-tą val. dieną Vakarienes pradžia 6-tą val. vakaro Šokiai seks tuoj po vakarienes G. Kazakevičiaus orkestro muzika

Liberty Auditorijoje

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Vakarienes ir šokių biletas \$3.00 Įžanga vien šokiams 75c (įsk. taksus)

Biletai šiam puikiam pokiliui jau parduodami; skubinkitės įsigyti!

Teisme spres Feinberg įstato reikšmingumą

Tikslu parodyti, kad New Yorko valstybėje neseniai įvestas ragangaudiškas Feinberg įstatas mokytojams persiekti yra nekonstitucingas, prieš jį užvestos dvi bylos.

Vieną bylą užvedė grupė mokytojų, turinti ryšius su Mokytojų Unija. O kitą užvedė keturi nepriklausantieji unijoje mokytojai. Unijistų bylą veda Osmond K. Fraenkel, kitą — senatorius Fred G. Moritt.

Feinberg įstatas leidžia persiekti, atstatyti iš pareigų mokytoją, kurį viršininkai paskaitytų "subversyviu" ar "subversyvių" organizacijų nariu.

Valdininkų norai, sako žmonės, kartais būna labai plautis, o supratimai siauri ir senoviški, nes mokykloms valdininkai yra skiriami ne pačių mokytojų, ne iš pačių mokytojų tarpo, bet valdančiųjų politikierių.

Tam mokyklų viršenybės pavaizdavimui jie mini pavyzdžių, kad valdininkai įsakė mokykloms maldas, nors tas visiškai priešiška mūsų šalies Konstitucijai, kuri atskiria bažnyčią nuo valstybės. Mokykla yra valstybinė įstaiga, privaloma visiems. Bažnyčia — sąžinės klausimas. Įvedimas religijos mokyklose reiškia varžymą sąžinės laisvės, prievartą ir dėl to paneigia mūsų Konstituciją.

Tokiems asmenims pavadus spęsti mokytojų subversyvumą, galima daleisti, paskaitytų subversyvių kiekvieną mokytoją, kuris atsisakytų poteriuti arba atsisakytų priversti mokinius poteriuti.

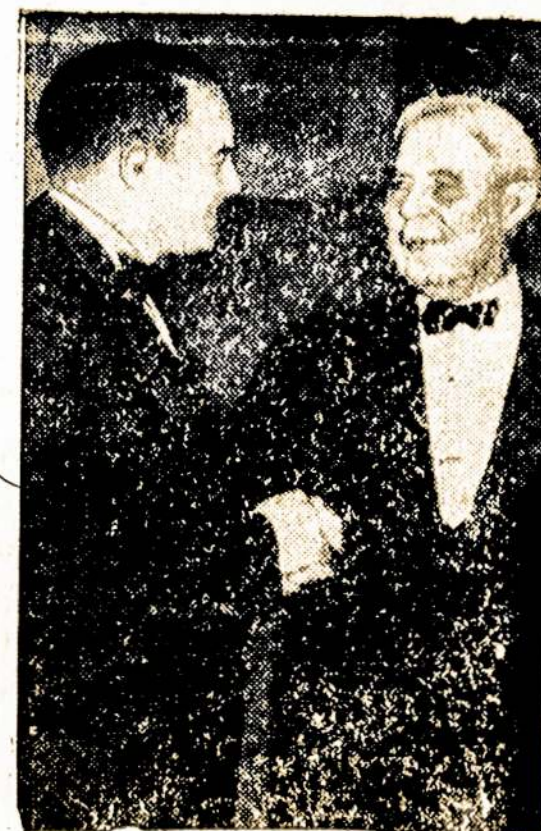
PASKAITELE PASIKALBĖJIMAS

Sausio 13-tą Liberty Auditorijoje įvyks paskaitėlė pasikalbėjimas, kurį organizuoja Kultūros Klubas. Paskaitą duos tik ką iš Europos grįžęs Vilnius korespondentas Paryžiuje R. Baranikas, kuris kalbės tenyškio kultūrinio, meninio ir bendro gyvenimo klausimais. Atsilankiusieji turės progą statyti klausimus ir dalyvauti diskusijose.

Po paskaitos bus bufetas ir draugiškas pobuvius.

Limą būna pagal sutartį.

Prašom kreiptis šiuo adresu: Jonas Juška 113-09 107th Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Teisėjas Augustus N. Hand (dešinėje) sveikina valstybės prokurorą J. Howard McGrath. Prokuroras advokatų bankiete New Yorko pareiškė, kad jo darbas yra nelengvas. Mat, jo vardas tapo surištas su einamu tyrinėjimu taksų departamente korupcijos.

Nauja gengsterių auka

Jack Sparacino, 52 m., savininkas restaurano Coney Islande, tapo sušaudytas ir išmestas iš auto ant gatvės sausio 3-čią.

Kadangi jis praėjusį pavasarį buvo šauktas liudytoju gengsterizmo tyrinėjime, tad spėjama, kad jis ką nors pasakė tame liudyme ir kad gengsteriai dabar jam atkeršijo. Kiti vėl spėlioja, kad dabar kuo nors nepasidalino.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs daiktai, ligonių kambarių reikmenys — už griežtai žemas kainas.

Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6235

MIRĖ

Rose Bačanskas, gyvenusi 115 Fountain Ave., Brooklyn, mirė sausio 6-tą. Pasarvota Stephen's Funeral Home, Inc., 2601 Pitkin Ave., Brooklyn. Laidos ketvirtadienį sausio 10-tą, šv. Jono kapinėse, Pamaldos St. Michael bažnyčioje 10 val. ryto.

Liko liūdėsėje vyras Joseph ir sūnus Joseph, seserys Mary Kanopa, Julia Knight, Anna Buzelis, brolis Joseph Mikato-vičius.

Viesbutyje Warwick, New Yorko centre, vagys išgrizdė aktorės Linda Darnell butą ir išnešė \$12,500 vertės brangakmenių ir kailli. Apvaginėjimai turtingųjų viesbučiuose dabar labai madoje.

PRANESIMAI

WORCESTER, MASS.
ALDLD 155 kupos susirinkimas įvyks pirmadienį, 14 d. Sausio (Januaro), kaip 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St. Ma-lonkiete visos narės dalyvauti ir naujų atsisveikite. — A. W. (5-6)

MONTELEO, MASS.
Moterių Apšvietos Klubas rengia Kugelio Vakariene. Pradžią 7:30 v. vak., Sausio (Jan.) 12, 1952 m., Lietuvių Tautiško Namo apatinėje svetainėje, kampas Main ir Vine Sts. Bus muzikantai šokiai. Kviečia visas ir visus atsilankyti. — Kohnisja. (5-6)

WORCESTER, MASS.
LLD 11 kuopos susirinkimas įvyks sausio 13 d., 10:30 v. ryto, 29 Endicott St. Cia draugai esate kviečiami visi su pirmu 1952 metų susirinkime pasirodyti, kaip garbingos draugijos nariai. Dalyvaudamas susirinkime tą galėsi įrodyti. Mums visiem rūpi, kad LLD ir jos gražūs darbai gyvuotų. — J. M. Lukas, sek. (5-6)

Automobilių Technikos MOKYKLA

Išmokome Mechaniku ir Chauffeur'iu

Baigus mokyklą išduodame diplomus, padedame gauti vairuotojų laisvius. Pamokos dienom ir vakarais. Mokykla atdara kasdien. Aiskiniai lietuvių ir anglių kalbose.

Direktorius
L. TICHAUVIČIUS
Metropolitan Auto School
155 Second Ave., New York City
Tel. GRamercy 7-8951

PETRAS KAPISKAS

VINCAS SODAITIS

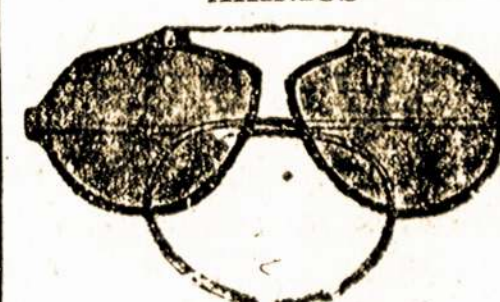
Pertvarkė ir pagerino savo

BAR & GRILL

32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Telephone EVERgreen 4-8174

EGZAMINUOJAM AKIS
RASOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME
AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

TONY'S

UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gera! Patyrę Barberiai

Matthew A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIUS

426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MAarket 2-5172

Dr. A. Petrika

DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-6868
VALANDOS:
9-12 ryte; 1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta

Žymusis beisbolininkas Joe DiMaggio (dešinėje) pareiškė, kad jis daugiau beisbolės nebežais. Sakoma, kad jo sveikata jam nebevelina.